PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z RELIGII RZYMSKATOLICKIEJ

Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza w Nowej Rudzie

Rok szkolny 2026/2027 • klasy I–IV • 1 godzina tygodniowo

zgodny ze Statutem z 17 września 2026 r.

Nauczyciel: ks. Mateusz Bandura

1. Zakres dokumentu i podstawa opracowania

PZO stanowią uporządkowaną informację o wymaganiach edukacyjnych i sposobach sprawdzania osiągnięć ucznia. Mają charakter informacyjny i porządkujący, nie stanowią odrębnego regulaminu oceniania oraz nie ustanawiają praw ani obowiązków niewynikających ze Statutu Szkoły albo przepisów prawa.

PZO stosuje się łącznie ze Statutem Szkoły, w szczególności z rozdziałem 9 (§§ 69–90). W razie rozbieżności pierwszeństwo mają przepisy prawa i Statut.

Podstawę opracowania stanowią w szczególności: ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. 2025 poz. 881), w tym art. 44b ust. 7; rozporządzenie MEN z 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (t.j. Dz.U. 2020 poz. 983, ze zmianami); rozporządzenie MEN z 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (t.j. Dz.U. 2023 poz. 2572, ze zmianami), w zakresie mającym zastosowanie; oraz Statut Szkoły.

Program: „Z Bogiem w dorosłe życie”, nr AZ-3-01/18 oraz AZ-4-01/18. Uczniowie nie mają obowiązku zakupu podręcznika; nauczyciel udostępnia albo wskazuje materiały potrzebne do przygotowania się i wykonania ocenianych zadań.

2. Przedmiot oceniania

1. Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności: rozumienie pojęć, interpretacja tekstów, przedstawianie poznanych treści i nauczania Kościoła, rozpoznawanie

problemów moralnych, argumentowanie, wyciąganie wniosków i zastosowanie wiedzy.

2. Nie ocenia się osobistej wiary ucznia, praktyk religijnych, udziału w sakramentach lub nabożeństwach, przynależności do wspólnot religijnych ani osobistej deklaracji zgodności z omawianym nauczaniem.

3. Uczeń może przedstawiać pytania, wątpliwości i odmienne przekonania. Ocenie podlegają znajomość omawianych treści, sposób rozumowania i jakość argumentacji.

4. Ocena z religii nie jest karą za zachowanie. Sama frekwencja, zgłaszanie się albo milczenie nie przesądzają o stopniu. W pracy grupowej ocena odzwierciedla indywidualne osiągnięcia i wkład ucznia.

3. Formy i organizacja sprawdzania osiągnięć

5. Stosuje się odpowiedzi ustne i rozmowy problemowe, kartkówki, sprawdziany, pracę indywidualną i grupową podczas zajęć, projekty, prezentacje oraz inne formy właściwe dla specyfiki religii.

6. Kartkówka obejmuje materiał nie większy niż z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych i nie wymaga wcześniejszego zapowiadania.

7. Sprawdzian obejmujący większą partię materiału jest zapowiadany i organizowany zgodnie z § 76 Statutu. Przed zapowiedzianą formą uczeń poznaje zakres wiadomości i umiejętności oraz kryteria oceniania.

8. Prace pisemne są sprawdzane, oceniane i udostępniane zgodnie z § 76 Statutu.

9. Ponieważ religia jest realizowana w wymiarze 1 godziny tygodniowo, w każdym z okresów wskazanych w § 75 ust. 4 Statutu nauczyciel zapewnia uczniowi możliwość uzyskania co najmniej dwóch ocen bieżących, co do zasady z różnych form sprawdzania.

10. Uzyskanie mniejszej liczby ocen nie powoduje automatycznie nieklasyfikowania, jeżeli nauczyciel posiada podstawy do ustalenia oceny klasyfikacyjnej.

11. Uczeń nieobecny podczas zapowiedzianej formy uzupełnia ją w terminie i formie uzgodnionych z nauczycielem. Ustalając termin, uwzględnia się długość i przyczynę nieobecności oraz czas potrzebny na przygotowanie.

12. Nie ustala się oceny niedostatecznej za samą nieobecność, brak materiałów albo samo niewykonanie zadania, jeżeli nie rozpoznano w ten sposób poziomu wiadomości i umiejętności ucznia.

4. Skala ocen bieżących

Stosuje się stopnie: niedostateczny (1), dopuszczający (2), dostateczny (3), dobry (4), bardzo dobry (5), celujący (6). Przy ocenach bieżących dopuszcza się „+” i „–”, z wyjątkiem ocen niedostatecznej i celującej.

Dla bieżących prac punktowanych stosuje się progi z § 74 ust. 3 Statutu:

- 97–100% – celujący (6)
- 86–96% – bardzo dobry (5)
- 75–85% – dobry (4)
- 54–74% – dostateczny (3)
- 38–53% – dopuszczający (2)
- poniżej 38% – niedostateczny (1)

Progi procentowe nie służą do matematycznego ustalania ocen klasyfikacyjnych.

5. Ponowne wykazanie wiadomości i umiejętności

13. Uczeń ma prawo jeden raz ponownie wykazać poziom wiadomości i umiejętności objętych ocenioną formą sprawdzania, zgodnie z § 77 Statutu.

14. Termin i formę ponownego sprawdzenia nauczyciel uzgadnia z uczniem odpowiednio do specyfiki zajęć oraz ocenianych wiadomości i umiejętności.

15. Forma może być inna niż pierwotna, jeżeli pozwala w porównywalnym stopniu zweryfikować te same wymagania edukacyjne. Może to być w szczególności odpowiedź ustna, zadanie problemowe, analiza tekstu źródłowego, mapa pojęć z omówieniem, prezentacja lub inna równoważna forma.

16. Jeżeli praca jest przygotowywana poza lekcją, nauczyciel może uzupełnić sprawdzenie krótkim omówieniem albo pytaniami dotyczącymi treści, aby rozpoznać poziom rozumienia i samodzielność ucznia.

17. Ocena sprzed ponownego sprawdzenia i ocena uzyskana w jego wyniku mogą pozostać w dzienniku jako zapis procesu uczenia się. Ocen tych nie uśrednia się.

18. Ponowne sprawdzenie oceny bieżącej jest odrębne od procedury ubiegania się o roczną ocenę wyższą niż przewidywana.

6. Przygotowanie do zajęć i samodzielność pracy

19. Adnotacje „np” (nieprzygotowany) i „bz” (brak zadania) mogą być stosowane informacyjnie zgodnie ze Statutem; nie są ocenami bieżącymi. PZO nie ustanawiają odrębnego limitu „nieprzygotowań”.

20. Brak zeszytu, materiałów lub podręcznika sam w sobie nie stanowi podstawy do ustalenia oceny niedostatecznej.

21. Praca przedstawiana do oceny powinna umożliwiać rozpoznanie własnych wiadomości i umiejętności ucznia. Przy korzystaniu ze źródeł uczeń wskazuje ich pochodzenie.

22. Samo użycie narzędzia cyfrowego, w tym narzędzia generującego treść, nie przesądza o niesamodzielności. Jeżeli praca nie pozwala rozpoznać własnych osiągnięć ucznia, nauczyciel weryfikuje wiadomości i umiejętności w rozmowie, pytaniach uzupełniających albo równoważnym zadaniu.

7. Dostosowanie wymagań i informacja zwrotna

23. Wymagania i sposoby sprawdzania osiągnięć dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z § 73 Statutu i przepisami prawa.

24. Dostosowanie może dotyczyć czasu pracy, sposobu formułowania poleceń, podziału zadania na etapy, formy wypowiedzi, sposobu prezentacji odpowiedzi lub korzystania z należnych pomocy. Nie oznacza rezygnacji z oceniania osiągnięć.

25. Nauczyciel uzasadnia ocenę przez odniesienie do wymagań edukacyjnych i wskazuje, co uczeń zrobił dobrze, co i w jaki sposób powinien poprawić oraz jak powinien dalej się uczyć.

26. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców. Prace i dokumentację udostępnia się zgodnie z § 79 Statutu.

8. Klasyfikacja

27. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną ustala nauczyciel na podstawie rozpoznanego poziomu i postępów ucznia w opanowaniu wiadomości i umiejętności oraz stopnia spełnienia wymagań edukacyjnych.

28. Uwzględnia się osiągnięcia z całego okresu objętego klasyfikacją, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnego poziomu wiadomości i umiejętności oraz postępów.

29. Oceny klasyfikacyjnej nie ustala się jako średniej arytmetycznej, średniej ważonej ani według innego algorytmu. Rocznej oceny nie ustala się wyłącznie na podstawie oceny śródrocznej ani jako średniej ocen z obu okresów.

30. Wynik pojedynczej pracy lub jednego sprawdzenia nie może samodzielnie przesądzać o ocenie śródrocznej lub rocznej.

31. Terminy ustalania ocen oraz przekazywania informacji o ocenach przewidywanych określają § 80 i § 81 Statutu.

32. Nieklasyfikowanie następuje wyłącznie na zasadach określonych w § 86 Statutu.

9. Roczna ocena wyższa niż przewidywana

Do ubiegania się o roczną ocenę klasyfikacyjną wyższą niż przewidywana stosuje się wprost § 82 Statutu. PZO nie ustanawiają odrębnych warunków dostępu do tej procedury.

33. Nauczyciel ponownie analizuje dotychczasowe osiągnięcia i postępy ucznia w odniesieniu do wymagań na ocenę, o którą uczeń się ubiega.

34. Jeżeli zgromadzone informacje są niewystarczające, uczeń ma możliwość uzupełniającego wykazania spełnienia wyłącznie tych wymagań, których spełnienie nie zostało dotychczas wykazane, w formie odpowiedniej do specyfiki religii.

35. Możliwości ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana nie uzależnia się od średniej ocen, poziomu frekwencji, oceny zachowania ani wcześniejszego wykorzystania możliwości poprawiania ocen bieżących.

10. Udostępnianie PZO i wymagań

PZO i wymagania edukacyjne udostępnia się uczniom i rodzicom przez cały rok szkolny za pośrednictwem dziennika elektronicznego lub wskazanego w nim odnośnika. Na początku roku nauczyciel przedstawia wymagania, sposoby sprawdzania osiągnięć oraz informację o warunkach i trybie uzyskania rocznej oceny wyższej niż przewidywana.

11. Wymagania na poszczególne oceny

Niedostateczny — 1. Uczeń nie rozpoznaje podstawowych pojęć i treści z ocenianego zakresu lub nie potrafi wykonać prostego zadania sprawdzającego ich rozumienie, także z pytaniami pomocniczymi i należnymi dostosowaniami. Podstawą oceny jest stwierdzony brak wiadomości i umiejętności, a nie sama nieobecność, brak pracy lub zachowanie.

Dopuszczający — 2. Uczeń rozpoznaje podstawowe pojęcia, postacie, wydarzenia lub zasady z ocenianego zakresu, przedstawia ich zasadniczy sens prostymi słowami i podaje prosty przykład. Wykonuje podstawowe zadanie, w razie potrzeby z pomocą nauczyciela.

Dostateczny — 3. Uczeń samodzielnie wyjaśnia podstawowe pojęcia i omawiane treści, przedstawia główną myśl poznanego tekstu, wskazuje proste związki między zagadnieniami i uzasadnia odpowiedź prostym, rzeczowym argumentem.

Dobry — 4. Uczeń poprawnie wyjaśnia omawiane zagadnienia i zależności, używa właściwych pojęć, stosuje wiedzę w typowych sytuacjach problemowych, interpretuje poznany tekst lub przykład i uzasadnia wnioski.

Bardzo dobry — 5. Uczeń samodzielnie i poprawnie łączy wiadomości, wyjaśnia przyczyny i następstwa, interpretuje teksty z uwzględnieniem kontekstu, porównuje poznane stanowiska lub rozwiązania i formułuje spójne wnioski.

Celujący — 6. Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto swobodnie stosuje poznaną wiedzę w nowej sytuacji mieszczącej się w programie, samodzielnie rozpatruje problem z kilku stron, ocenia argumenty i wiarygodność źródeł oraz uzasadnia własną syntezę. Nie wymaga się treści spoza programu, udziału w konkursach ani dodatkowej pracy jako warunku tej oceny.

Wymagania stosuje się do zakresu treści realizowanego w danej klasie, z uwzględnieniem indywidualnych dostosowań. Przy klasyfikacji ocenia się osiągnięcia z całego właściwego okresu, a nie mechaniczne spełnienie każdego pojedynczego sformułowania.

Załącznik. Zakres wymagań dla klas I–IV

Klasa I

- Wolność i godność człowieka: wolność, odpowiedzialność, godność, skutki decyzji.
- Biblia i objawienie: budowa Biblii, sigla, objawienie i natchnienie, przesłanie tekstu.
- Stworzenie i zbawienie: stworzenie, obraz Boży, grzech, obietnica zbawienia, Jezus Chrystus.
- Wiara i religie: wiara, niewiara, pytania o sens, podstawowe cechy omawianych religii, dialog.
- Początki i rozwój Kościoła: narodziny, misja, wybrane wydarzenia starożytności i średniowiecza.

- Modlitwa i liturgia: formy modlitwy, symbole, rok liturgiczny, chrześcijańska nadzieja.

Klasa II

- Wiara i rozum: sposoby poznawania Boga, nauka, filozofia, teologia, wątpliwości.
- Przekazywanie wiary: źródła i formy przekazu wiary.
- Przykazania dotyczące Boga: pierwsze trzy przykazania, zabobon, imię Boże, niedziela.
- Sakramenty: nazwy, podział, znaki i znaczenie siedmiu sakramentów; Msza Święta.
- Reformacja i odnowa Kościoła: przyczyny podziałów, reforma katolicka, Sobór Trydencki, unia brzeska.
- Cnoty i rok liturgiczny: cnoty teologalne i kardynalne, Wielki Tydzień i Triduum Paschalne.

Klasa III

- Sumienie i odpowiedzialność moralna: sumienie, przedmiot czynu, intencja, okoliczności, wolność i odpowiedzialność.
- Życie społeczne: dobro wspólne, solidarność, sprawiedliwość i pomocniczość.
- Kościół jako wspólnota: misja, duchowni i świeccy, parafia, diecezja, Maryja i święci.
- Przykazania dotyczące bliźniego: IV–X; rodzina, życie, seksualność, własność i prawda.
- Miłosierdzie: relacja miłosierdzia i sprawiedliwości.
- Kościół nowożytny i współczesny: przemiany społeczne, totalitaryzmy, katolicka nauka społeczna, sobory watykańskie.
- Nadzieja i kultura: paschalne źródła nadziei oraz symbole i zwyczaje liturgiczne.

Klasa IV

- Miłość i dojrzałość: emocje, zakochanie, odpowiedzialna miłość, wolność i granice.
- Powołanie: małżeństwo, kapłaństwo, życie konsekrowane, rozeznawanie decyzji.
- Przykazanie miłości i prawda: miłość Boga i bliźniego, przebaczenie, odpowiedzialność za słowo.

- Praca i dialog: godność pracy, uczciwość, odpowiedzialność zawodowa, dialog międzyreligijny i międzykulturowy.
- Godność i ochrona życia: cielesność, troska o życie i osoby chore, omawiane problemy bioetyczne.
- Małżeństwo i rodzina: sakramentalność, jedność, wierność, nierozerwalność, odpowiedzialne rodzicielstwo i ochrona przed przemocą.
- Liturgia i służba: niedziela, Wielkanoc, Kościół domowy, Eucharystia, wspólnota i pomoc potrzebującym.

Postanowienia końcowe

Niniejszy tekst jednolity PZO został dostosowany do Statutu Liceum Ogólnokształcącego im. Henryka Sienkiewicza w Nowej Rudzie – tekst jednolity z 17 września 2026 r. W sprawach nieuregulowanych stosuje się Statut oraz obowiązujące przepisy prawa.

Zmiana Statutu lub przepisów prawa powodująca rozbieżność z PZO wymaga odpowiedniego dostosowania PZO; do czasu aktualizacji stosuje się bezpośrednio Statut i przepisy prawa.